

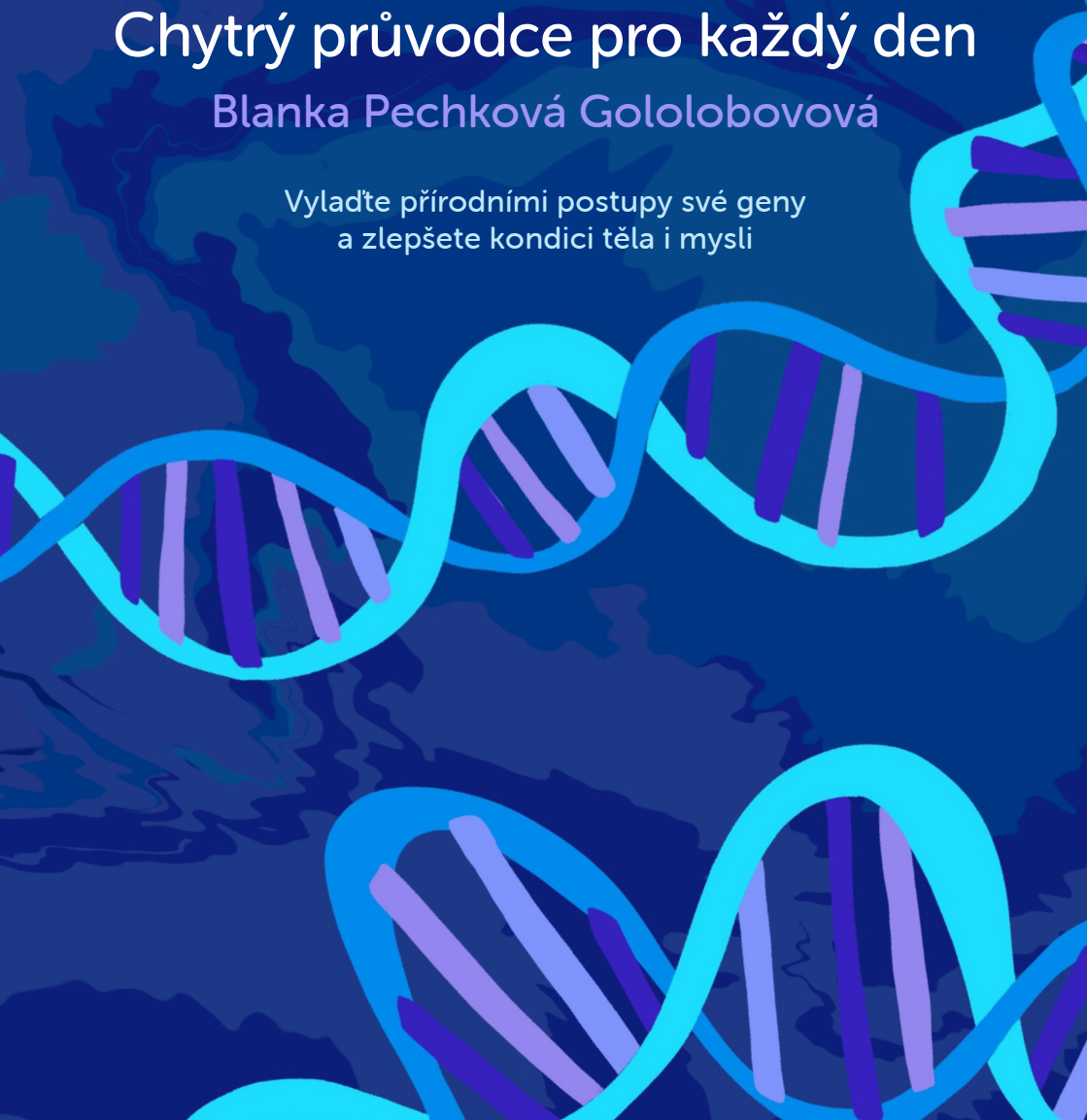
Druhé rozšířené vydání

Epigenetika

Chytrý průvodce pro každý den

Blanka Pechková Gololobovová

Vyladte přírodními postupy své geny
a zlepšete kondici těla i mysli

Blue step®
NAKLADATELSTVÍ

© Blanka Pechková Gololobovová, 2026, text

© Marty Gololobov, 2026, ilustrace

© nakladatelství Blue step spol. s r.o.

ISBN 978-80-905767-4-2

Obsah

Kapitola 1

Úvod	9

Kapitola 2

Epigenetické mechanismy	15
Transkripce a translace	21
Epigenetické reakce	24
Funkce mitochondrií	30
Epigenetika a dědičnost	31

Kapitola 3

Epigenetické faktory	35
Výživa	36
Pohyb	42
Kouření	43
Spánek	44
Cirkadiánní rytmy	45
Střevní mikrobiom	47
Obezita	51
Toxiny z životního prostředí	52
Psychické faktory	56

Kapitola 4

Epigenetika v průběhu života	59
Početí	60
Těhotenství	64
Dětství	67
Puberta	70
Stárnutí	73
Menopauza a andropauza	83

Kapitola 5

Epigenetika a hubnutí	91
Za co mohou hormony?	93
Vstřebávání živin a metabolismus tuků	100
Ovlivnění intenzity metabolismu	103
Zmírňování zánětu	105
Ovlivnění tvorby a funkce mitochondrií	105

Přerušované půsty	106
Jak se zbavit viscerálního tuku	108
Vliv psychiky a střevního mikrobiomu.....	109
Doplňky stravy.....	112

Kapitola 6

Epigenetika ve sportu	119
Enzym AMPK.....	124
Oxid dusnatý	126
Růstový hormon.....	128
Růstové faktory IGF-1 a IGF-2.....	131
Testosteron	132
Kortizol	134
Erytropoetin (EPO).....	135
Vliv střevního mikrobiomu	137
Doplňky stravy.....	138
Doping z pohledu epigenetiky	145

Kapitola 7

Epigenetika a mentální výkonnost	149
Faktor BDNF	150
Hematoencefalická bariéra.....	152
Vliv imunity	154
Vliv hormonů na kognitivní funkce.....	155
Vliv prokrvení.....	157
Vliv funkce mitochondrií a střevního mikrobiomu	159
Vliv výživy	162
Vliv pohybu	165

Kapitola 8

Epigenetika jako cesta ke kráse.....	173
Tvorba kolagenu v pokožce	174
Další faktory ovlivňující stárnutí pokožky	179
Živiny a byliny pro krásu.....	182
Pigmentové skvrny, akné	189
Padání vlasů	193

Kapitola 9

Vznik a léčba nemocí z pohledu epigenetiky	199
Společný jmenovatel: chronický zánět	202

ADHD	206
Alergie.....	209
Alzheimerova choroba	212
Artróza	216
Astma a další problémy dýchacího systému.....	220
Ateroskleróza	223
Autismus	228
Bechtěrevova choroba.....	231
Bolest	234
Borelióza	238
Crohnova choroba a ulcerózní kolitida	240
Cukrovka.....	243
Dna.....	250
Endometrióza	253
Erektilní dysfunkce (poruchy erekce).....	256
Fibromyalgie.....	259
Cholesterol	262
Chudokrevnost.....	266
Imunitní systém.....	271
Játra	278
Ledviny	283
Lupenka.....	286
Lupus.....	289
Menstruace.....	289
Migréna	294
Mykózy	296
Nádorová onemocnění	299
Nedoslýchavost.....	303
Oční choroby.....	304
Opary.....	311
Parkinsonova choroba	314
Polycystické vaječníky.....	316
Prostata – zbytnění	319
Psychika – nemoci a potíže.....	320
Postcovidový syndrom	330
Revmatoidní artritida	332
Roztroušená skleróza	334
Sjögrenův syndrom	337
Spánek (nespavost)	337
Spánková apnoe	340

Štítná žláza – hypofunkce	343
Tinnitus	346
Trávení	338
Únava	350
Vysoký krevní tlak	353
Zuby a dásně	357

Kapitola 10

Živiny a byliny s epigenetickým působením.....361

Apigenin.....	362
Artyčok	363
Ashwagandha (vitanie snodárná).....	365
Astaxantin	368
Boswelie (kadidlovník pilovitý)	372
Bromelain.....	375
Butyrát.....	379
Cist šedavý (skalní růže).....	381
Coleus forskohlii (kopřivěnka)	382
Čekanka obecná	386
Červená rýže (monakolin K).....	388
Česnek.....	390
Epigalokatechin galát (EGCG)	391
Echinacea purpurea (třapatkovka nachová)	396
Genistein	399
Ginkgo biloba (jinan dvoulaločný)	402
Granátové jablko (marhaník granátový)	406
Guduchi (chebule srdčitá)	409
Gurmar (gymnéma lesní).....	411
Hořčík (magnézium)	413
Hořký pomeranč.....	417
Chlorela.....	419
Chmel otáčivý	422
Cholin.....	424
Indol-3-karbinol	425
Koenzym Q10	428
Kotvičnick zemní	431
Kozinec blanitý (Astragalus)	435
Kurkumin	437
Kyselina ursolová.....	441

Lykopen	442
Lutein a zeaxantin	443
Maca (řeřicha peruánská).....	446
Maralí kořen (parcha saflorová).....	449
Mateří kašička	452
Mořská okurka	454
Mučenka	456
Nattokináza	459
Nopal (opuncie)	461
Olivovník evropský (hydroxytyrosol).....	463
Omega-3 nenasycené mastné kyseliny	468
OPC – extrakt z jader vinné révy.....	474
Ostropěstřec mariánský (Sylimarin)	477
Propolis	479
Quercetin	482
Resveratrol	486
Rhodiola (rozchodnice růžová).....	488
Rozmarýn lékařský	492
Růže damažská	496
Selen.....	498
Spirulina.....	501
Suma (Pfafie latnatá).....	504
Šafrán (Crocus sativus)	505
Šišák bajkalský	508
Tryptofan (L-tryptofan).....	512
Vitaminy skupiny B	516
Vitamin D3 (cholecalciferol)	521
Vitamin K2	525
Zázvorník lékařský (zázvor)	529
Zinek	532
Ženšen pětिलistý (gynostema pětिलistá)	536
Jak užívat doplňky stravy.....	539

O autorce

Mgr. Blanka Pechková Gololobovová

Vystudovala Fakultu tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Řadu let pracovala jako novinářka a publicistka, přičemž se věnovala především tématům souvisejícím s výživou, zdravím a sportovním tréninkem. V posledních patnácti letech se systematicky věnuje epigenetice, především z pohledu její popularizace a využití poznatků tohoto vědního oboru v oblasti zdraví, hubnutí, anti-agingu a zvyšování sportovní výkonnosti. Pořádá přednášky na toto téma, věnuje se poradenství a pravidelně přispívá do časopisů či na web Epivýživa.cz.

Naše geny tvoří jen malý dílek skládačky, která z nás dělá to, čím jsme. Neméně důležité je i správné nastavení jejich aktivity. S tím, jaké geny jsme zdědili od rodičů, už nic neuděláme, míru jejich aktivity však máme z velké části ve svých vlastních rukou. Biochemické reakce, které geny zapínají a vypínají, lze totiž ovlivnit třeba stravou, pohybem, spánkem, doplňky stravy, a dokonce i našimi emocemi a myšlenkami.

Kniha Epigenetika – chytrý průvodce pro každý den, dává čtivou formou odpovědi třeba na tyto otázky:

- Dokážeme zpomalit stárnutí?
- Které jídlo je opravdu zdravé a které nikoliv?
- Jak opravdu účinně zhubnout?
- Jak zvýšit šanci na miminko?
- Můžeme zvýšit inteligenci svých dětí?
- Jak mohou naše emoce ovlivňovat zdraví?
- Je pohyb vážně nezbytný?
- Jak zvýšit výkonnost sportovců?
- Proč vznikají civilizační nemoci a jak jim předcházet?

Najdete v ní také přehled více než 60 bylin a živin s epigenetickým působením včetně podrobného popisu účinků, kontraindikací a vhodných kombinací.

ISBN 978-80-905767-4-2

9 788090 576742 >

Blue step®